GRUPPEARBEID 17F

Egenverdier og egenvektorer

Definisjon. Gitt en $n \times n$-matrise A med en egenverdi λ, så kalles

$$E(\lambda) = \{\mathbb{x} \in \mathbb{R}^n \mid A\mathbb{x} = \lambda\mathbb{x}\}$$

egenrommet for egenverdien λ.

Oppgave 1. Verifiser at de gitte vektorene er egenvektorer for de gitte matrisene (og finn de tilhørende egenverdiene).

(a)

$$A = \begin{bmatrix} 2 & e \\ 0 & 3 \end{bmatrix}, \quad \mathbb{v}_1 = \begin{bmatrix} 5 \\ 0 \end{bmatrix}, \quad \mathbb{v}_2 = \begin{bmatrix} e \\ 1 \end{bmatrix}.$$

(b)

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 1 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 4 \end{bmatrix}, \quad \mathbb{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ -2 \end{bmatrix}, \quad \mathbb{v}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ \pi \\ 0 \end{bmatrix}.$$

(c)

$$A = \begin{bmatrix} 2 & -1 & -1 & 0 \\ -1 & 3 & -1 & -1 \\ -1 & -1 & 3 & -1 \\ 0 & -1 & -1 & 2 \end{bmatrix}, \quad \mathbb{v}_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, \quad \mathbb{v}_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \\ 0 \end{bmatrix}.$$

]

Oppgave 2. Matrisen

$$A = \begin{bmatrix} \cos\theta & -\sin\theta \\ \sin\theta & \cos\theta \end{bmatrix}$$

roterer vektorene i $\mathbb{R}^2$ med en vinkel θ mot klokken (se for eksempel midt på side 87 i læreboken). Diskuter egenverdier og egenvektorer for denne matrisen, fra et geometrisk synspunkt.

Utfordring: Oppgave 3. La

$$A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

være en generell 2×2-matrise. Vis at følgende holder:

(i) Dersom $(a-d)^2 + 4bc < 0$, så har A ingen egenverdier i $\mathbb{R}$.
(ii) Dersom $(a-d)^2 + 4bc = 0$, så har A én egenverdi i $\mathbb{R}$.
(iii) Dersom $(a-d)^2 + 4bc > 0$, så har A to ulike egenverdier i $\mathbb{R}$.

Egenverdier, egenvektorer og diagonalisering

Oppgave 1. Finn de karakteristiske polynomene, egenverdiene og basiser for egenrommene for de gitte matrisene. Avgjør om matrisen er diagonaliserbar, og eventuelt hvilken diagonalmatrise den er similær til.

(a)
$$A = \begin{bmatrix} 12 & -30 \\ 4 & -10 \end{bmatrix}$$

(b)
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 1 & 2 & -1 \\ -1 & 1 & 4 \end{bmatrix}$$

(c)
$$A = \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & c \end{bmatrix}$$

for tre ulike tall $a, b, c \in \mathbb{R}$.

(d) Fra Oppgave 1 (b) fra første time.
$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 1 & 2 & 0 \\ 2 & 0 & 4 \end{bmatrix}$$

Utfordring: Oppgave 2. La A være $n \times n$-matrisen gitt ved
$$A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & \cdots & \cdots & 0 & -a_0 \\ 1 & 0 & \cdots & \cdots & 0 & -a_1 \\ 0 & 1 & 0 & \cdots & 0 & -a_2 \\ \vdots & \ddots & \ddots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & \cdots & 0 & 1 & 0 & -a_{n-2} \\ 0 & \cdots & \cdots & 0 & 1 & -a_{n-1} \end{bmatrix}$$

Vis at
$$\det(\lambda I_n - A) = \lambda^n + a_{n-1}\lambda^{n-1} + a_{n-2}\lambda^{n-2} + \cdots + a_1\lambda + a_0.$$